

VD 7 / VD 94
VOF Smit VD 94
De heer
Damcoogh 22
1132 ED VOLENDAM

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum
6 september 2018

Bijlagen
2

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2283183

Onderwerp

Vergunning Wet natuurbescherming voor beroepsvisserij met staande netten in het IJsselmeer, Markermeer en IJmeer

Geachte heer

Op 1 augustus 2018 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming, via dhr. H. Koning ontvangen, voor beroepsvisserij met staande netten in het Markermeer & IJmeer en IJsselmeer. Bij de aanvraag hoort een aanvraagformulier van de Coöperatieve Producenten Organisatie Nederlandse Visserijbond IJsselmeer U.A. (verder: PO IJsselmeer), het Visplan van de PO IJsselmeer 2018/2019 (9 februari 2018) en een passende beoordeling opgesteld door Agonus Fisheries Consultancy (juli 2018).

In dit verband is het van belang om vast te stellen of er negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen optreden in de Natura 2000-gebieden Markermeer & IJmeer en IJsselmeer.

Het project of de handeling vindt in hoofdzaak plaats op het grondgebied van de provincie Flevoland. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn daarom gezien artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wet natuurbescherming het bevoegd gezag. Bijgevoegd treft u het besluit van Gedeputeerde Staten aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris

de voorzitter,

Drs. M.G.E.C. Overmars

Drs. J. de Reus

Inlichtingen bij
J.W. de Bruine

Doorkiesnummer
0320 26 5265

Bezoekadres
Visarenddreef 1
Lelystad

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland HEBBEN BESLOTEN, op grond van artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming, een vergunning te verlenen aan V.O.F. Schilder en Schilder, Barkentijn 30 te Volendam, onder de volgende voorschriften.

Voorschriften

Algemeen

1. Deze vergunning mag alleen gebruikt worden door de vergunninghouder.
2. De vergunning is geldig tót 16 maart 2019.
3. Er mag alleen worden gevestigd met de staand want netten van het type 1, waaraan de zwarte merkjes zijn bevestigd, die conform de verstrekte individuele vergunningen op grond van de Visserijwet 1963, het tot de aanvraag behorende Visplan PO IJsselmeer 2018/2019 (versie 9 februari 2018) met bijbehorende gedragscodes en het visserijbesluit zijn toegestaan voor de betreffende visser.
4. De vergunninghouder dient tijdens de uitoefening van visserijactiviteiten (een afschrift van) deze vergunning en de Visserijvergunning bij zich te dragen en op het eerste verzoek te kunnen tonen aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
5. Wanneer het een vergunninghouder wegens overtreding van een of meer van de aan deze vergunning verbonden voorschriften verboden is om nog van deze vergunning gebruik te maken, of wanneer op de vergunninghouder een sanctie c.q. handhavingsmaatregel is opgelegd ter beëindiging of beëindigd houden van die overtreding, dan is het verboden de netmerken en/of het schip welke op diens naam geregistreerd staat ter beschikking te stellen aan derden.

Rapportageverplichting

6. De vergunninghouder houdt iedere vangstdag de vangsten van alle andere diersoorten naast de primaire schubvissoorten bij. Dit betreft zowel bijvangst van vogels als van houting. Ook dagen met 0 bijvangsten worden gerapporteerd. De vergunninghouder rapporteert in de 1ste week van elke maand een totaaloverzicht van de bijvangsten van de afgelopen maand aan de provincie Flevoland (wetnatuurbescherming@flevoland.nl en handhaving@ofgv.nl). Wanneer er niet gevestigd is, dan dient dit ook aangegeven te worden. De rapportages en het logboek dienen op verzoek van een daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar direct te worden getoond. Voor deze rapportage wordt door de provincie nog een app gemaakt om dit proces te vereenvoudigen. Zodra de app er is zal deze ter beschikking aan de vissers worden gesteld. De kans bestaat dat deze na 1 januari 2019 verplicht wordt gesteld.

Voorschriften gebaseerd op mitigerende maatregelen

7. De visserij met staande netten mag niet worden uitgeoefend in een strook van 50 meter vanaf de oever. Daarnaast geldt dat staande netten enkel geplaatst mogen worden in delen van het Markermeer & IJmeer en het IJsselmeer dieper dan 2 m.
8. Bij de uitoefening van de visserijactiviteiten moet het bijvangen van vogels en/of het verstoren van vogels zoveel mogelijk worden voorkomen. Het is verboden staande netten te schieten op plaatsen waar zich grote vogelconcentraties (meer dan 50 vogels) ophouden. Het is tevens verboden om een net binnen te halen als er zich grote vogelconcentraties (meer dan 50 vogels) bevinden in de zone van de netten.
9. Bij het uitvoeren van de visserijactiviteiten dient het verstoren van grote groepen vogels (meer dan 50) te worden vermeden. Daartoe moeten beroepsvissers tenminste 200 meter afstand tot deze groepen vogels aanhouden.
10. Bij gebruik van staande netten dient tenminste om de 100 meter een joon te zijn geplaatst. Aan elke joon dient een vlag en een afschriklint hologram (reflecterende strip), zoals in het verleden door de PO IJsselmeer is verstrekt, te worden bevestigd om vogels op afstand van

de netten te houden. Het afschriklint hologram wordt aan de bovenkant van een jooon zodanig bevestigd, dat een lengte van minimaal 60 cm en maximaal 75 cm vrij kan bewegen in de wind. Op de vlag dient de vaartuigcode zichtbaar vermeld te zijn. Deze verplichting geldt niet als staande netten in een vaargeul worden geschoten en als de netten een maaswijdte van tenminste 160 mm hebben.

11. Daarnaast wordt er gedurende het winterseizoen 4 weken niet gevist om sterfte onder overwinterende viseters te verminderen. Dit geldt voor het gehele Markermeer/IJsselmeer gedurende laatste week november (week 48, 2018), laatste week december (week 52, 2018), eerste week januari (week 1, 2019) en tweede week van februari (week 7, 2019).

Gesloten gebieden

12. Broedkolonies van de visdief mogen niet worden verstoord in de periode 1 april-1 oktober.

De visdief broedt op:

- a. het eiland Ierst (verspreid over het hele eiland);
  - b. de Markerwadden;
  - c. de Houtribsluizen;
  - d. de Hoecklingsdam;
  - e. langs het Buiten-IJ aan de zuidkant van de geleidedam ligt een groot zandlichaam. Aan de westzijde van dit zandlichaam broeden visdieven (bijlage 2, kaart IA en IB). Beroepsvissers dienen ten allen tijde een afstand van tenminste 200 meter aan te houden tot aan een broedkolonie van de visdief.
13. Lepelaarkolonies mogen niet worden verstoord in de periode 15 maart-1 september. Beroepsvissers dienen ten allen tijde een afstand van tenminste 200 meter aan te houden tot aan een broedkolonie van de lepelaar (bijlage 2, kaart 2).
  14. Het is vanwege het voorkomen van de houting niet toegestaan om te vissen met staande netten op het Enkhuizerzand. Hierbij nemen wij een afstand van 6 km in acht vanaf de Houtribdijk.
  15. Het is niet toegestaan om staande netten te schieten of te hebben:
    - a. in de Gouwzee;
    - b. de kustzone van Muiden;
    - c. langs de Friese IJsselmeerkust;
    - d. Span-Kreupel;
    - e. Regio Pen-eiland-Hollandsche brug.

Deze gebieden zijn aangegeven op de kaarten in bijlage 2, kaart 3.

16. Het is verboden met staande netten te vissen binnen 100 meter gerekend vanaf de natuurontwikkelingsprojecten:
  - a. Hoecklingsdam,
  - b. Marker Wadden,
  - c. Oostvaardersdijk,
  - d. de mosselbanken bij IJburg,
  - e. de Zuidelijke IJmeerkust (tussen de Iuwtedam en de oever) in het Markermeer-IJmeer, bijlage 2.

17. Van 1 november tot 1 maart is het verboden om met staande netten te vissen binnen een zone van 3 km vanaf de Houtribdijk, zoals weergegeven op het kaartje in bijlage 2. Uitzondering hierop is de zone van de Trintelhaven tot aan de sluizen van Lelystad waar tussen 1 november t/m 31 januari wel met staande netten mag worden gevist, zoals aangegeven in hetzelfde kaartje in bijlage 2.

18. In de periode 1 juli-15 oktober is het verboden om te vissen met staande want in de gebieden:
  - a. langs de Houtribdijk (beide zijden, 3 kilometer);
  - b. de regio Steile Bank/Vrouwenzand;
  - c. de regio Span-Kreupel;
  - d. IJmeer tussen de eilanden Pen-eiland, Drost en Muiderberg.

19. In de periode 1 december-15 maart is het verboden om te vissen met stand want in de volgende gebieden:
- a. De 2-3 km zone tussen Lemmer en Stavoren (regio Vrouwenzand);
  - b. De diepe putten bij de Flevocentrale, Houtribdijk, Wieringen, Afsluitdijk.

Overige maatregelen

20. De vergunninghouder moet de nodige maatregelen nemen om de kans op verlies van vistuig te minimaliseren. Verloren vistuig moet terstond worden geborgen. Indien dit niet mogelijk is wegens weersomstandigheden, moet de verantwoordelijke schipper de positie van het verloren vistuig noteren en het verlies direct melden via de Milieuklachtenlijn van de provincie (0320-265400). Het vistuig moet zodra het weer dit toelaat alsnog door de eigenaar worden geborgen.
21. Alle door of namens Gedeputeerde Staten gegeven aanwijzingen dienen onverwijld te worden opgevolgd.

B. Motivering besluit

B.1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming (Wnb)

Vergunningplicht

De Wnb is per 1 januari 2017 het nationale wettelijke kader voor toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de aangewezen natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7, tweede lid Wnb luidt: Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Momenteel maken GS bij toetsing voor het Markermeer & IJmeer en IJsselmeer gebruik van de definitieve aanwijzingsbesluiten Natura 2000, het doelendocument dat het ministerie van LNV beschikbaar heeft gesteld en het beheerplan Natura 2000 IJsselmeergebied. Ook worden er aanvullende informatiebronnen over actuele natuurwaarden gebruikt, waaronder het advies van Stef van Rijn, Advies extra maatregelen t.b.v. reductie vogelsterfte door staande netten IJsselmeer en Markermeer. In het beheerplan Natura 2000 IJsselmeergebied staat aangegeven dat niet uit te sluiten is dat visserij met staande netten op baars en snoekbaars significant negatieve effecten heeft op een of meer Natura 2000-doelstellingen van het Markermeer & IJmeer en IJsselmeer. Hierdoor is een vergunningprocedure van toepassing.

Programma Aanpak Stikstof (verder PAS)

Op 1 juli 2015 is de voormalige Natuurbeschermingswet 1998 gewijzigd ten behoeve van het PAS. Met deze wetwijziging is het programma wettelijk ingebed. In het overgangsrecht van de Wnb is in artikel 9.3, derde lid, geregeld dat dit programma opgevat dient te worden als een programma als bedoeld in artikel 1.13 Wnb. Daarmee is de wettelijke grondslag van het programma ook in de huidige wet geborgd. Aan het PAS 2015-2021 ligt een (generieke) passende beoordeling als bedoeld in artikel 2.8, derde lid, Wnb ten grondslag. Onderdeel van deze passende beoordeling vormen de gebiedsanalyses die voor alle in het PAS betrokken Natura 2000-gebieden zijn opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling (inclusief de gebiedsanalyses) is dat op grond daarvan de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de in het PAS 2015-2021 betrokken Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitvoering van dit programma niet zullen worden aangetast. Door Gedeputeerde Staten van Flevoland is zowel met het PAS 2015-2021 als met de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling ingestemd. De PAS kent een verdeling in prioritaire projecten (segment 1) en niet-prioritaire projecten (segment 2)

Beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben op 28 februari 2017 de Beleidsregels uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016 vastgesteld.

Bevoegdheid

Artikel 1.3 Wnb regelt de bevoegdheidsverdeling onder de Wnb. Het eerste lid luidt: "Ingeval gedeputeerde staten ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet bevoegd zijn tot het nemen van een besluit met betrekking tot projecten of handelingen, zijn, tenzij anders bepaald, bevoegd gedeputeerde staten van de provincie waar het project of de handeling wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht".

Uw activiteit is grotendeels gelegen in provincie Flevoland, waardoor Gedeputeerde Staten van provincie Flevoland op grond van artikel 1.3, eerste lid Wnb bevoegd zijn een besluit te nemen op deze aanvraag.

Overeenstemming met andere bevoegde gezagen

Artikel 1.3, derde lid, stelt dat wanneer projecten of andere handelingen nadelige gevolgen hebben voor een geheel of gedeeltelijk in een andere provincie gelegen Natura 2000-gebied, gedeputeerde staten geen besluiten nemen, dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van die andere provincie. Deze vergunning is verleend in overeenstemming met gedeputeerde staten van Fryslân en Noord-Holland.

B.2 Vergunningaanvraag

Op 1 augustus 2018 hebben wij een aanvraag voor een vergunning, in het kader van de Wet Natuurbescherming, via dhr. H. Koning ontvangen voor beroepsvisserij met staande netten in het Markermeer & IJmeer en IJsselmeer. Bij de aanvraag hoort het aanvraagformulier van PO IJsselmeer, het Visplan van PO IJsselmeer 2018/2019 (9 februari 2018) en een passende beoordeling opgesteld door Agonus Fisheries Consultancy (juli 2018).

B.3 Periode

De vergunning is aangevraagd voor de periode 1 augustus 2018 tot 15 maart 2019.

B.4 Coördinatie met ander wetgeving

Ingevolge artikel 3.20 Awb stellen wij u ervan in kennis dat voor de door u te verrichten activiteit, voor zover ons bekend, ook de volgende op de aanvraag te nemen besluiten nodig zijn:

Vergunning Visserijwet - Ministerie van Economische Zaken.

Op grond van de passende beoordeling, waarin ook een toets op de effecten op soorten zat, is er geen noodzaak voor het verlenen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, zie punt B.6.

B.5 Vergunningplicht

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij horende rapporten en tekeningen heeft Gedeputeerde Staten beoordeeld of het door u gevraagde project en/of handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, zoals beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer en het Natura 2000-gebied IJsselmeer.
2. Gedeputeerde Staten stellen vast:
  - a. Het onder B.2 beschreven project en/of handeling niet wordt gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikelen 2.3, eerste of vijfde lid Wnb of 2.10 eerste of derde lid Wnb;
  - b. Het onder B.2 beschreven project/handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor de Natura 2000-gebieden, maar dat dit de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar kan brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet

kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor het betrokken gebied;

- c. Er een vergunning nodig is op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb, maar er hoeft geen toepassing te worden gegeven aan artikel 2.8 lid 4 of lid 5 Wnb.

Wij verwijzen voor de motivering van dit onderdeel naar mijn overwegingen onder B.7.

B.6 Ontheffingplicht

Op basis van uw aanvraag in combinatie met de gelijklopende vergunningaanvraag en bijbehorende rapporten en tekeningen hebben wij de aanvraag om een ontheffing als volgt beoordeeld. De verbodsbepaling onder 3.1 Wnb bevat een opzetvereiste. Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant. Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie blijkt dat het begrip "opzettelijk" uitgelegd moet worden als een bewuste acceptatie van de consequenties. Het is de vraag, doordat de mitigerende maatregelen worden opgelegd via het Wnb-vergunningstraject, of er dan sprake kan zijn van het opzettelijk doden van vogels. Als er geen sprake kan zijn van opzettelijk handelen, kan er ook geen sprake zijn van een overtreding. Als er geen overtreding geconstateerd kan worden, is er geen noodzaak om een ontheffing aan te vragen. Het doel van de Vogelrichtlijn is gericht op het bieden van de bescherming aan de soort. Bij een verwaarloosbare kans op het doden van individuele vogels vanwege de mitigerende maatregelen komt de soort niet in gevaar. Bovenal wordt het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer als natuurgebied intensief gemonitord. De huidige staat van instandhouding van de houting in het IJsselmeer is goed. Indien een instandhoudingsdoelstelling van een soort aantoonbaar in gevaar komt zullen er maatregelen worden getroffen op basis van het voorzorgbeginsel dat ook verankerd is in art 1.11 Wnb. Dat is thans niet aan de orde. Wij stellen vast dat de vergunning inclusief de mitigerende maatregelen voldoende bescherming biedt en dat een ontheffing geen meerwaarde biedt in de vorm van een toereikende natuurbescherming. Wij verwijzen voor de motivering van dit oordeel naar onze overwegingen onder B.7.

B.7 Inhoudelijke beoordeling

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in 3 stappen:

1. Identificeren van mogelijke negatieve effecten;
2. Mitigerende of andere maatregelen in de aanvraag die de effecten beperken;
3. Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen.

Ad. Stap 1: Identificeren van mogelijke negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen, in het bijzonder de natuurlijke kenmerken van het gebied.

De aangevraagde activiteit vindt plaats in het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer en het Natura 2000-gebied IJsselmeer. In deze gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen van kracht voor verschillende habitats en soorten. De visserij met staande netten kan versturende effecten hebben op vogelsoorten waarvoor een instandhoudingsdoel is ingesteld. Deze effecten strekken zich uit van versturende effecten door het passeren van een schip tot verdrinkingsdood als gevolg van het vast komen te zitten in staande netten. Duikende watervogels lopen het meeste risico als ongewenste bijvangst te verdrinken in staande netten van de beroepsvissers. Uit onderzoek blijkt dat visetende watervogels relatief de meeste kans lopen. Dat komt door de wijze van voedsel zoeken. Doordat de viseters actief onder water prooien achtervolgen lopen ze een groter risico verstrikt te raken in de netten. De stationair naar bodemfauna zoekende duikeenden zijn minder kwetsbaar. Daarnaast kan de visserij met staande netten effecten hebben op de visstand, als voedselbron voor enkele kwalificerende vogels.

Ad. Stap 2: Mitigerende of andere maatregelen in de aanvraag die effecten beperken:

In de passende beoordeling zijn de volgende mitigerende maatregelen opgenomen:

- verstoring van grote groepen vogels (meer dan 200) en broedkolonies van de visdief wordt vermeden door het houden van tenminste 200 meter afstand;

- het is verboden staand want te hebben staan:
  - op plaatsen waar grote vogelconcentraties (meer dan 200 vogels) zkh ophouden;
  - in een strook tot 50 meter vanuit de oever;
  - in water ondieper dan 2 meter.
- bij gebruik van staand want moet tenminste om de 100 meter (met uitzondering van de vaargeul) een vlag en reflecterende strips aan een joon worden bevestigd om vogels zoveel mogelijk op afstand van de netten te houden. Er worden tenminste 2 reflecterende strips aan de bovenkant van een joon zodanig bevestigd, dat een lengte van tenminste 30 cm vrij kan bewegen in de wind of 1 reflecterende strip zodanig dat een lengte van tenminste 70 cm vrij kan bewegen in de wind;
- sluiting van een zone langs de Houtribdijk;
- sluiting van de Gouwzee en de Kust bij Muiden;
- sluiting van een zone van 100 meter rondom natuurontwikkelingsprojecten;
- alle beroepsvissers dienen zich te houden aan de door de PO IJsselmeer opgestelde gedragscode;
- uitbreiding van de in figuur 3a weergegeven permanent gesloten gebieden gelegen voor de (zuid) kust van Friesland;
- permanente sluiting van het gebied Span (tussen Medemblik en Andijk) en een zone rondom het eiland Kreupel;
- permanent gesloten zone gelegen tussen het PEN eiland en de Hollandse Brug (voor de kust van Muiden);
- permanent gesloten zone rondom de Marker Wadden;
- permanente sluiting van een zone van 500 meter aan weerszijden van de Houtribdijk tot aan de Trintelhaven en tijdelijke sluiting van een 3 km zone ten noorden van de Houtribdijk tot aan de Trintelhaven vanaf 1 juli tot en met 30 augustus (optioneel 15 oktober);
- daarnaast wordt er gedurende het winterseizoen 4 weken niet gevestigd. Het betreft het gehele Markermeer/IJsselmeer gedurende laatste week november (week 48, 2018), laatste week december (week 52, 2018), eerste week januari (week 1, 2019) en tweede week van februari (week 7 2019).

Ad. Stap 3: Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen

In de bij de vergunningaanvraag geleverde toets is beschreven welke ingrepen plaatsvinden en wat de gevolgen daarvan zijn op de instandhoudingsdoelstellingen. Daarnaast is het advies van Stef van Rijn gebruikt bij de toetsing aan de instandhoudingsdoelstellingen. Samenvattend zijn de belangrijkste conclusies:

Habitattypen IJsselmeer

De habitattypen (H1330 Schorren en zilte graslanden (binnendijks), H6430 Ruigten en zomen en H7140 Overgangs- en trilveen) bevinden zich op het land en ondervinden geen directe effecten van visserijactiviteiten. De habitattypen *H3140 kranwierwateren* en *H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden* bevinden zich grotendeels langs de oevers van de Friese kust in delen die gesloten zijn voor visserij, ondieper zijn dan 2 meter en/of liggen binnen een strook van 50 meter van de kust. Hier mag niet gevestigd worden en hierdoor treden er geen significante effecten op deze habitattypen.

Habitattypen Markermeer & IJmeer

De habitattypen *H3140 kranwierwateren* en *H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden* bevinden zich in de gesloten gebieden voor visserij. Hier mag niet gevestigd worden en hierdoor treden er geen significante effecten op op deze habitattypen.

Habitatrichtlijnsoorten IJsselmeer

Noordse woelmuis en groenknolorchis

De noordse woelmuis en de groenknolorchis zijn aan land gebonden. Hierdoor zijn effecten van visserijactiviteiten op deze soorten niet aan de orde.

Meervleermuis

De meervleermuis is alleen beschermd in delen van het gebied die in het kader van de Habitatrichtlijn zijn aangewezen. Hier wordt nauwelijks gevist. Ook foerageert de soort 's avonds en 's nachts. De visserij wordt na zonsondergang slechts zeer beperkt beoefend. Het is op grond van de visvergunning verboden tussen twee uur na zonsondergang en één uur voor zonsopgang te vissen (plaatsen en halen van vistuigen). Er is derhalve zowel een zeer beperkte overlap in plaats en in tijd tussen de activiteit en het foerageren van meervleermuizen. Aangezien er tevens voor de meervleermuispopulatie een doelstelling van behoud geldt, terwijl visserijactiviteiten sinds jaar en dag plaatsvinden, kan met in acht neming van het bovenstaande geconcludeerd worden dat het effect verwaarloosbaar is. De meervleermuis is in het Markermeer & IJmeer alleen beschermd in delen van het gebied die in het kader van de Habitatrichtlijn zijn aangewezen. Hier vindt geen visserij met staande netten plaats, de soort zal dan ook geen effect ondervinden van de visserijactiviteiten.

Rivierdonderpad

De in het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer algemeen voorkomende Rivierdonderpad (*C. perifretum*) houdt zich vooral op in de buurt van stenen substraat in de nabijheid van kunstwerken. De rivierdonderpad wordt gemiddeld circa 15 cm. Hij maakt gebruik van de aanwezige schuilmogelijkheden tussen de stenen en op mosselbanken. Er is een voorschrift opgenomen waarin wordt bepaald dat de visserij met staande netten alleen plaatsvindt in water dieper dan 2 meter en tenminste 50 meter uit de oever. Uit de Passende beoordeling kwam naar voren dat vissers meestal 100 meter uit de oever blijven. De stenen begroeiing van het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer worden daardoor nauwelijks bevestigd. De soort komt ook op mosselbanken voor en hierdoor is er een overlap van visserij met de verspreiding van de soort. De rivierdonderpad is een kleine vissoort van maximaal 15 cm en daarmee te klein om gevangen te worden in de netten met een maaswijdte van minimaal 101 mm. Dit wordt bevestigd door het feit dat er geen bijvangsten bekend zijn van de rivierdonderpad in staande netten. Negatieve effecten op de populatie treden daarom niet op. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstelling voor de rivierdonderpad is uitgesloten.

Habitatrichtlijnsoorten Markermeer & IJmeer

Kleine modderkruiper

Effecten op kleine modderkruiper treden niet op, aangezien de aangevraagde activiteit een zeer beperkte overlap in tijd en/of ruimte vertoont met de betreffende soort en hun verspreidingsgebied. Bovendien is de minimale maaswijdte zodanig groot dat van bijvangst van de genoemde vissoort geen sprake kan zijn. De effecten op de overige habitatsoorten zijn behandeld bij het IJsselmeer de daar getrokken conclusies gelden tevens voor Markermeer & IJmeer.

Habitatrichtlijn: Effecten op overige habitatsoorten IJsselmeer en Markermeer & IJmeer

Houting

De houting is een beschermde soort onder Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. In Nederland is de houting lange tijd als uitgestorven beschouwd, maar na succesvolle herintroductieprogramma's in de jaren '90 in Duitsland worden houtingen de laatste jaren weer in toenemende mate aangetroffen in de Nederlandse grote rivieren en het IJsselmeergebied. In de wetenschappelijke wereld bestaat geen consensus over de vraag of de houting die op dit moment in het IJsselmeergebied en de Waddenzee wordt aangetroffen dezelfde 'Noordzee houting' is die onder de Habitatrichtlijn wordt beschermd. Voorzichtigheidshalve gaan wij er in dit besluit van uit dat dit één en dezelfde soort is en dat de houting die in het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer voorkomt en mogelijk wordt bijgevangen in staande netten beschermd is onder de Habitatrichtlijn.

Uit onderzoek in 2006 blijkt dat tijdens bemonstering met fuiken houtingen in het gehele IJsselmeer en Markermeer & IJmeer gevangen worden, waarbij de hoogste aantallen in het IJsselmeer bij de Afsluitdijk worden waargenomen en de laagste aantallen in het Markermeer & IJmeer. In het kader van een ander onderzoeksprogramma dat hetzelfde jaar is uitgevoerd, komt naar voren dat het Enkhuizerzand een belangrijk habitat voor de houting blijkt te zijn. In de fuikenvisserij, dus niet met staande netten, worden de grootste aantallen houtingen bijgevangen in de maanden maart tot en met juni terwijl dit niet de maanden zijn waarin de fuikenvisserij de hoogste visserij-inspanning levert. Dit maakt het aannemelijk dat de kans om houting bij te vangen in staande netten ook in die maanden het grootst is. Aangezien tussen 16 maart en 30 juni visserij met staande netten niet is toegestaan op het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer, wordt op deze manier de kans om houting bij te vangen in staande netten beperkt. Al het bovenstaande overwegende, zijn wij van mening dat aanvullende maatregelen ten behoeve van de bescherming van de houting op zijn plaats zijn. Om die reden verbieden wij het vissen met staande netten op het Enkhuizerzand. Hierbij nemen wij een afstand van 6 km in acht vanaf de Houtribdijk. Dit gebied komt overeen met het gebied dat tijdelijk gesloten is ten behoeve van de ongestoorde ruiperiode voor de fuut en wordt ten behoeve van de houting permanent gesloten.

Vogelrichtlijnsoorten IJsselmeer

De kleine zwaan, smient, krakeend, wintertaling, wilde eend, pijlstaart, slobbeend, roerdomp, lepelaar, brandgans, porseleinhoen, bruine kiekendief, kluut, goudplevier, kemphaan, toendrarietgans, kleine rietgans, kolgans, grauwe gans, bergeend, bondebekplevier, grutto, wulp, snor en rietzanger verblijven en/of foerageren op het land (of in het riet). Ze maken geen gebruik van het open water en zullen dan ook geen effecten ondervinden van visserij-activiteiten. In het IJsselmeer geldt dat voor brilduiker, meerkoet, tafeleend en toppereend het langjarig seizoensgemiddelde over de laatste vijf jaar hoger is dan het instandhoudingsdoel van de betreffende soorten. Hiermee mag worden aangenomen dat de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar komen bij incidentele bijvangst.

Vogelrichtlijnsoorten Markermeer & IJmeer

Soorten die op het land (of in het riet) verblijven of daar foerageren ondervinden geen effecten van visserij-activiteiten. De aangevraagde activiteit vindt plaats buiten het gebied waar de genoemde soorten zich ophouden. Dit betreft de soorten: lepelaar, smient, krakeend, slobbeend, krooneend, brandgans en grauwe gans. In het Markermeer & IJmeer geldt dat voor aalscholver (als niet-broedvogel), grote zaagbek, fuut, meerkoet, tafeleend en toppereend het langjarig seizoensgemiddelde over de laatste vijf jaar hoger is dan het instandhoudingsdoel van de betreffende soorten. Hiermee mag worden aangenomen dat de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar komen.

Fuut (IJsselmeer, Markermeer & IJmeer)

Door de staand want visserij worden predatoren van spiering (zoals de baars en snoekbaars) weggevangen. Hierdoor verbetert de voedselbeschikbaarheid van de fuut. Het instandhoudingsdoel van de fuut wordt niet gehaald, voor de soort geldt een verbeterdoelstelling. De additionele sterfte door de visserij zit verdisconteerd in de langjarige trend van futen. De voorzetting van de visserij zal dan ook geen negatieve effecten hebben op de aantallen futen. Het instandhoudingsdoel van de fuut wordt niet gehaald omdat de draagkracht van het IJsselmeer niet voldoende is. De draagkracht van het IJsselmeer wordt door de visserij met staand want niet negatief beïnvloed en staat een vergroting van de draagkracht niet in de weg. Door in het IJsselmeer extra gebieden te sluiten voor visserij met staande netten in de periode 1 juli-15 oktober kan sterfte bij deze soort sterk worden teruggedrongen. Het gaat hierbij om de gebieden langs de Houtribdijk, de regio Steile Bank/Vrouwenzand en de regio Span-Kreupel. In het Markermeer is de trend van de fuut sinds 2005/2006 positief, de instandhoudingsdoelstelling wordt ruim gehaald in de periode 2010/2011-2014/2015. Wanneer er jaarlijks 103 vogels gevangen worden in de staande netten, dan kan er een significant effect op de fuut optreden. Door de visserijreductie naar 15% van de netten (een vermindering van de 48% van het aantal netnachten), het gebruik van jonen, linten en door het

instellen van visvrije zones (bijlage 2) zal het daadwerkelijk aantal futen dat per jaar gevangen wordt aanzienlijk lager zijn en kunnen significante effecten worden uitgesloten.

Grote zaagbek (IJsselmeer)

Wanneer er minder strenge winters zijn, dan ligt er geen ijs op de Oostzee en blijven de grote zaagbekken daar. Bij strenge winters komt de soort o.a. naar het IJsselmeer toe. De additionele sterfte van de grote zaagbek ligt ruim onder de 1% mortaliteitsnorm. Hierdoor treden er zeker geen significante effecten op de soort op.

Nonnetje en grote zaagbek (Markermeer & IJmeer)

De grote zaagbek en nonnetje duiken naar hun prooi. Ze achtervolgen hun prooi in het water en worden relatief veel bijgevangen in netten. De zone langs de Houtribdijk is een zeer belangrijk rusten foerageergebied voor diverse populaties watervogels in verschillende delen van deze zone in verschillende perioden in het jaar. De trend van het nonnetje is ongunstig en de instandhoudingsdoelstelling wordt net niet gehaald. De instandhoudingsdoelstelling van de grote zaagbek wordt ruim gehaald, de trend is onduidelijk. Bij zachte winters blijven grote zaagbek en nonnetje foerageren op de Oostzee en komen niet of in mindere aantallen naar Nederland. Een knelpunt voor deze soorten is de afname van de hoeveelheid spiering. Spieringvisserij is in de periode 2013 t/m 2018 niet opengesteld. Recenter onderzoek door Van den Boogaard toont aan dat sinds 2003 veel is veranderd in de wijze van vissen waardoor bijvangst is verminderd. Het onderzoek toont een grote reductie in bijvangst maar is om meerdere redenen mogelijk te optimistisch aangaande de minimale kans op bijvangst van duikende watervogels. Er worden daarom voorschriften aan de vergunning verbonden om de bijvangst van vogels in de netten optimaal te reduceren. Door het plaatsen van reflecterende strips op de jonen van het staande net worden netten beter zichtbaar gemaakt en kan de bijvangst van vogels worden verminderd. Volgens de passende beoordeling zou uitgegaan mogen worden van een reductie van 70% aan bijvangst. De reductie van 70% wordt echter als maximaal haalbaar genoemd in het rapport van Klinge uit 2004, dit is niet in de praktijk getest. Uit het rapport van Van Eerden (1999) blijkt dat relatief veel vogels worden bijgevangen langs de Houtribdijk/Markerwaarddijk. Visserij met staande netten wordt hier daarom niet toegestaan, met uitzondering van het traject langs de Houtribdijk tussen de Trintelhaven en de sluizen bij Lelystad tussen november en januari. Het onderzoek van Van Rijn uit 2014 toont aan dat gedurende deze maanden deze soorten niet of slechts in kleine aantallen aanwezig zijn in dit gedeelte van het gebied.

Grote aantallen vogels rusten of foerageren langs de (Noord-Hollandse) kust. Netten moeten daarom tenminste 50 meter uit de oever worden geplaatst en visserij met staande netten in de Gouwezee en de Kustzone bij Muiden is verboden. Ook worden er gebieden gesloten voor visserij in de periode 1 december-1 maart, te weten de diepe putten bij de Flevocentrale, Houtribdijk, Wieringen en Afsluitdijk. Tevens is visserij verboden waar grote groepen (meer dan 50) vogels zich bevinden. Door het opnemen van deze voorschriften kunnen significante effecten worden voorkomen.

Kuifeend (IJsselmeer)

De stand van visserij heeft geen effect op het voedselaanbod voor de kuifeend. Kuifeenden foerageren bij voorkeur in water dat niet dieper is dan enkele meters met een hoog voedselaanbod. Door gebieden te sluiten tijdens de rui, worden effecten op de soort verminderd (langs de Houtribdijk, Enkhuizerzand, Steile Bank en de baai bij Tacozijl en de regio Vooroever-Andijk-Kreupel). De bijvangst van de kuifeend ligt lager dan de 1% mortaliteitsnorm, er treden dan ook geen significante effecten op de soort op.

Kuifeend (Markermeer)

De kuifeend foerageert op levende organismen die op de onderwaterbodem leven en is een voedselspecialist. In Nederland worden in de winter overwegend driehoeksmosselen gegeten en in de zomer ook andere (kleine) zoetwatermollusken, muggenlarven, plantenzaden en kleine visjes. Voedselgebieden zijn wateren die tot circa 15 meter diep zijn, maar kuifeenden duiken bij voorkeur

niet dieper dan enkele meters. De kuifeenden houden er (net als tafeleenden) vaak dagrustplaatsen in de beschutting van dijken of eilanden op na en in het Markermeer zijn belangrijke verzamelplaatsen langs de oevers in het zuidwesten, de Gouwzee en langs de Houtribdijk. De belangrijke ruigebieden van de kuifeend liggen langs de Houtribdijk. Om sterfte van de kuifeend in staande netten terug te dringen worden in de periode 1 juli-15 oktober extra gebieden gesloten, namelijk in het IJmeer tussen de eilanden PEN-eiland-Drost en Muiderberg en de zone langs de Houtribdijk en Enkhuizerzand. De trend van de soort is neutraal en het instandhoudingsdoel wordt niet gehaald. De bijvangst van de kuifeend ligt lager dan de 1% mortaliteitsnorm. De geschatte mortaliteit ligt lager dan de 1% norm, daardoor, en door het aanwijzen van de extra gesloten gebieden, worden significante effecten op de soort voorkomen.

Aalscholver (broedvogel IJsselmeer en Markermeer & IJmeer)

De aalscholver is een uitstekende duiker en gebruikt het gehele IJsselmeergebied als foerageergebied om op vis te jagen. Bij beperkt doorzicht van het water gaan de aalscholvers groepsgewijs vissen. De gevoeligheid voor verstoring van het leefgebied van de aalscholver is matig. Broedkolonies bevinden zich in afgesloten reservaten in onder andere het Naardermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen. Deze kolonies kunnen niet door de beroepsvisserij worden verstoord. Daarnaast bevindt zich een kleine broedkolonie op de Houtribdijk ter hoogte van Trintelhaven en bij de Ven in Enkhuizen. Aalscholvers worden relatief veel bijgevangen in netten. Vanwege de reductie van deze netten (slechts 15% van het totaal aantal merken op een vergunning), een aantal mitigerende maatregelen die ook in de voorschriften zijn opgenomen en de positieve staat van instandhouding van de soort kunnen significant negatieve effecten worden uitgesloten.

Visdief (broedvogel IJsselmeer en Markermeer & IJmeer)

Visdieven leven van april tot en met september in het IJsselmeergebied waar zij broeden en op kleine vissen (voornamelijk spiering) foerageren. Het broeden en rusten vindt, zowel overdag als 's nachts, plaats op veilige, zo veel mogelijk door water omringde, kale of schaars begroeide terreinen of zandplaten. In 2017 zijn broedkolonies gevonden van de visdief in het Markermeer & IJmeer, namelijk op het eiland Ierst (verspreid over het hele eiland), de Markerwadden en de Hoecklingsdam. Langs het Bulten-IJ, aan de zuidkant van de geleidedam, ligt een groot zandlichaam. Aan de westzijde van dit zandlichaam broeden visdieven (mededeling de heer Roos, Rijkswaterstaat). Daarnaast broedt de visdief ook op de Kreupel in het IJsselmeer. Foeragerende visdieven zijn matig gevoelig voor verstoring. Broedende visdieven zijn daarentegen zeer gevoelig voor verstoring. Er wordt daarom in de voorschriften opgenomen dat een afstand van 200 meter moet worden aangehouden ten opzichte van broedkolonies. Om verstoring te voorkomen mogen geen vaar- of visactiviteiten worden uitgevoerd binnen een afstand van 200 meter tot de broedende visdieven. Hierdoor kunnen significant negatieve effecten worden uitgesloten.

Aalscholver

Aalscholvers zijn goede duikers en jagen vanuit de lucht of het wateroppervlak. Bij beperkt doorzicht van het water gaan de aalscholvers groepsgewijs vissen. De trend van de aalscholver is neutraal, de instandhoudingsdoelstelling wordt ruim gehaald in de periode 2010/2011 -2014/2015. Wanneer er maximaal 171 aalscholvers per jaar gevangen worden door visserij met staande netten treden er geen effecten op op de instandhoudingsdoelstelling van de soort. Daarnaast is door de visserijreductie naar 15% van de netten, het gebruik van jonen, linten en door het instellen van visvrije zones (zie bijlage 2) het daadwerkelijk aantal aalscholvers dat per jaar gevangen wordt lager en treden er in zowel het IJsselmeer als het Markermeer & IJmeer geen significante effecten op op de soort.

Zwarte stern, reuzenster en dwergmeeuw

De zwarte stern, reuzenster en dwergmeeuw zijn zichtjagers die rondvliegend boven de meren hun prooi vooral aan het wateroppervlak vangen. Foeragerende zwarte sterns en dwergmeeuwen zijn matig gevoelig voor verstoring. Deze soorten worden daarnaast nauwelijks bijgevangen in de netten omdat ze hun prooi niet achtervolgen in het water. Er zijn weinig gegevens bekend over de trend van de populaties van deze soorten, maar de gegevens die bekend zijn lijken te wijzen op een negatieve trend. Een mogelijk effect van de beroepsvisserij is gelegen in de spieringvisserij. Deze aanvraag betreft geen vergunningaanvraag voor spieringvisserij. Spieringvisserij is voor 2014, 2015, 2016 en 2017 onder de Visserijwet door het ministerie van EZ overigens ook niet opengesteld. Significante effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten.

Benthosetende vogels

De benthosetende (bodemfauna-etende) watervogels in het Markermeer bestaan uit tafeleend, slobeend, kuifeend, topper, brilduiker en meerkoet. Deze soorten zijn grotendeels afhankelijk van de aanwezigheid van driehoeksmosselen (en andere mosselen). De meeste benthosetende soorten rusten overdag en foerageren 's nachts. De hoogste concentratie van driehoeksmosselen en andere tweekleppigen is te vinden aan de randen van het Markermeer in redelijk ondiep water (aan de Noord-Hollandse kant), omdat hier het doorzicht het hoogste is en de mosselen beter groeien. In deze zones komen ook de grootste concentraties benthosetende watervogels zoals tafeleend, topper en kuifeend voor. De zone langs de Houtribdijk is in sommige tijden een zeer belangrijk rust- en foerageergebied voor overwinterende vogels. Tafeleend, kuifeend, topper, brilduiker en meerkoet zijn alle soorten die duiken tot op de bodem om daar naar voedsel te zoeken. Deze soorten worden dan ook bijgevangen in de netten van de beroepsvisserij, maar minder dan visetende watervogels. In de ruiperiode en in de overwinteringsperiode worden er gebieden gesloten voor visserij ten behoeve van mosseleeters, om significante effecten op de soorten te voorkomen.

Brilduiker

De landelijke staat van instandhouding van de brilduiker wordt als zeer ongunstig beoordeeld. Dit hangt met name samen met het als zeer ongunstig beoordeelde aspect 'populatie'. De aspecten 'kwaliteit leefgebied' en 'verspreiding' worden als matig ongunstig beoordeeld. Er kan gesproken worden van een negatieve trend voor de populatie brilduikers in het Markermeer en IJmeer. In het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer geldt een behoudsdoelstelling van 170 vogels. Het langjarig seizoensgemiddelde over de seizoenen 2011 /2012 tot en met 2015/2016 voor de brilduiker in het Markermeer & IJmeer bedraagt 50 vogels en is daarmee lager dan het instandhoudingsdoel van 170 vogels. In het wetenschappelijke eindadvies ANT-studie IJsselmeergebied wordt opgemerkt dat een deel van de oorzaak van de achteruitgang van de brilduiker in het IJsselmeergebied is dat het overwinteringsgebied van de soort als gevolg van klimaatverandering een noordwaartse verschuiving kent. De belangrijkste oorzaak van de neergaande trend van de brilduiker lijkt echter het feit dat andere gebieden, zoals de Randmeren, aantrekkelijk zijn geworden om te foerageren waardoor een deel van de populaties in het Markermeer en IJsselmeer is vertrokken naar die meer aantrekkelijke gebieden. Tevens wordt opgemerkt dat er in het Markermeer sprake is van een structurele afname, maar tegelijkertijd van een toename in het IJsselmeer. In het Natura 2000-gebied IJsselmeer geldt een instandhoudingsdoelstelling voor de brilduiker van 310 vogels. Het langjarig seizoensgemiddelde over de seizoenen 2011 /2012 tot en met 2015/2016 bedraagt daar 403 vogels. Hier wordt het instandhoudingsdoel dus ruim gehaald. De brilduiker is een trekvogel en er is in het IJsselmeer en Markermeer & IJmeer dan ook geen aparte populatie brilduikers. Hierdoor valt de sterfte veroorzaakt door de staand want visserij weg tegen de populatie (lager dan de 1% mortaliteitsnorm). Door de sluiting van gebieden in het Markermeer & IJmeer en het IJsselmeer wordt de sterfte teruggedrongen en treden er geen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen op.

Stikstof

In geen enkel PAS-gebied wordt de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar overschreden. Er is geen sprake van vergunningplicht voor het onderdeel stikstof.

Cumulatie

In de passende beoordeling is bekeken of er cumulatie van effecten kan optreden. Er is onderzocht of het effect van visserij met staande netten in cumulatie met vergunde, maar niet gerealiseerde projecten de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kan brengen. Er is gekeken naar de projecten Vismigratierivier, Windpark Friesland, andere vormen van visserij, starten en landen watervliegtuigen, Markerzand, kitesurfzone Lelystad, versterking Houtribdijk. Hieruit is naar voren gekomen dat er geen cumulatieve effecten zijn van visserij met staande netten die van invloed zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van het Markermeer & IJmeer en IJsselmeer. Door de provincie Fryslân zijn ook drie vergunningen afgegeven voor visserij met staande netten in het Markermeer & IJmeer en IJsselmeer. Een deel van de aanvragers van deze vergunningen zijn ook lid van de PO IJsselmeer. Zij kunnen echter maar van 1 vergunning gebruik maken. Dit betekent dat, of niet alle PO-leden gebruik maken van de vergunning en dit zwaarder getoetst is dan noodzakelijk, of dat (een deel van) de Friese vergunningen niet gebruikt worden. Hierdoor kunnen cumulatieve effecten uitgesloten worden.

Conclusie

Uit de toets blijkt dat significante effecten kunnen worden uitgesloten. Voor sommige soorten treden wellicht nog licht negatieve effecten op. Er kan een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming worden afgegeven.

C. Zienswijzen en reactie op zienswijzen op de basisvergunning zoals verleend aan PO IJsselmeer

Op 6 juli 2018 zijn er verzoeken om zienswijze verzonden naar Sportvisserij Nederland en Vogelbescherming Nederland. Op 11 juli 2018 is er een verzoek om zienswijze verzonden naar Rijkswaterstaat. Er zijn geen zienswijzen ontvangen. Er is wel een email ontvangen van Rijkswaterstaat met enkele opmerkingen over de passende beoordeling. Onderstaand worden de opmerkingen van Rijkswaterstaat behandeld. Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat de beperkingen die de vissers zich extra hebben opgelegd minimaal zijn voor de natuur, onder andere door:

- niet te vissen bij de Markerwadden binnen betonning (logisch, hier wordt nog flink gevaren, de recent gegraven diepe putten waar veel vis heentrekt vallen hierbuiten) hier gaan natuurlijk ook futen, aalscholvers en zaagbekken naar toe. De voorgestelde sluiting van de Markerwadden voor staand want visserij heeft naar verwachting niet veel effect voor vissen en vogels;
- niet vissen bij het Enkhuizerzand aan de noordzijde. Hier wordt de komende periode flink gewerkt aan de dijkversterking, dus is het druk.

Reactie provincie Flevoland

Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn zich bewust van het bovenstaande en daarom zijn ook een aantal voorschriften opgenomen in de vergunning, om te borgen dat er geen significante effecten optreden. Er worden meer gebieden gesloten voor visserij dan is aangegeven door de PO IJsselmeer. Het advies van de heer Van Rijn is opgevolgd.

D. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 3:42, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie in de FlevoPost Totaal, het Noordhollands Dagblad, de Leeuwarder Courant en op de website van provincie Flevoland.

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan:

- Vogelbescherming Nederland;
- Vogel- en Natuurwacht Flevoland;
- Dierbaar Flevoland;

- Sportvisserij Nederland;
- Rijkswaterstaat;
- Ministerie van Economische Zaken, tav de heren D.J. van der Stelt en H. Offringa;
- NVWA;
- Provincie Noord-Holland, tav de heer S.D.C. Meliss ;
- RUD Noord-Holland Noord, tav. de heer H. Miedema;
- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek;
- Provincie Friesland;
- FUMO, tav, de heer Wouter de Jong en de heer Remko Dijkstra;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Enkhuizen;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente De Friese Meren;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Wognum;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Lelystad;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Almere;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Urk;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Dronten;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Noordoostpolder;
- College van Burgemeesters en wethouders van de gemeente Harderwijk.

E. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in bijlage 1.

F. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris

de voorzitter,

Drs. M.G.E.C. Overmars

Drs. J. de Reus

Bijlage 1: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende **ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo' n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift** ontvankelijk is. Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons - voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift - een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels **uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag** van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.

Bijlage 2: Gesloten gebieden voor visserij in het Markermeer-IJmeer en in het IJsselmeer

Kaart 1: broedkolonies van de visdief.

1a: het eiland Ierst;

1a: de Markerwadden;

1a: de Houtribsluizen;

1b: de Hoecklingsdam;

1b: langs het Buiten-IJ, aan de zuidkant van de geleidedam, ligt een groot zandlichaam, aan de westzijde van dit zandlichaam broeden visdieven.

Kaart 2: Lepelaarkolonie (geen stand want visserij in de periode 15 maart-1 september).

Kaart 3: Gesloten gebieden.

3a: de Gouwzee;

3b: de kustzone van Muiden;

3c: de Friese IJsselmeerkust, regio Span-Kreupel, regio Pen-eiland-Hollandsche brug, 6 kilometer zone van de Houtribdijk bij Enkhuizerzand.

Kaart 4: Gesloten natuurontwikkelingsprojecten voor visserij met staande netten Hoecklingsdam en Marker Wadden (zie kaart 1).

Oostvaardersdijk, mosselbanken bij IJburg, Zuidelijke IJmeerkust (tussen de Iuwtedam en de oever).

Kaart 5: Houtribdijk.

- Van 1 november tot 1 maart is het verboden om met staande netten te vissen binnen een zone van 3 km tot aan de Houtribdijk;
- In de zone van de Trintelhaven tot aan de sluisen van Lelystad mag tussen 1 november t/m 31 januari wel met staande netten worden gevestigd.

Kaart 6: Gesloten gebieden in de periode 1 juli-15 oktober.

- de Houtribdijk;
- de regio Steile Bank/Vrouwenzand;
- de regio Span-Kreupel;
- IJmeer tussen de eilanden Pen-eiland, Drost en Muiderberg.

Kaart 7: Gesloten gebieden in de periode 1 december-1 maart.

- diepe putten bij de Flevocentrale, Houtribdijk, Wieringen, Afsluitdijk.